C. Brendel

WERKEND NEDERLAND

Prijs 10 cent.

Nummer 4

18 Mei 1945.

Officieel orgaan van de

EENHEIDSVAKBEWEGING

Uitgave van de Districtsleiding - Redactie en Administratie: Oldenzaalsestraat 80. Enschede.

Zijn wij werkelijk vrij?

„Er is grote vreugde in ons. Wij zijn vrij", zo begonnen wij ons inleidend artikel in het eerste nummer van „Werkend Nederland", dat in het openbaar verscheen. Inderdaad zijn wij verheugd over onze herkregen vrijheid. We behoeven nu niet meer, als vóór de Pasen, langs allerlei sluipwegen ons orgaan bij de arbeiders te bezorgen en we kunnen ons nu openlijk tot de arbeiders wenden om hun **de Boodschap van de Eenheid** te brengen! Velen van onze kameraden zijn ons in de afgelopen jaren ontvallen; de illegaliteit heeft ons zware offers gekost. Maar het is ons gelukt de fundamenten voor onze Eenheidsvakbeweging te leggen, waarop wij nu zijn begonnen onze organisatie op te bouwen.

Geen wonder dus dat het „vrij zijn" grote vreugde in ons bracht, maar zo lang wij nog niet werkelijk vrij zijn, zullen wij verder moeten strijden. Want onze nu gekregen vrijheid, hoe kostbaar ze ons ook is, is nog maar betrekkelijk. Het is alleen nog maar een politieke vrijheid en dan nog niet eens algemeen. Wij zijn pas **volledig vrij, als** wij ook economisch vrij zijn, dus als wij

economisch onafhankelijk zijn.

Het is niet voldoende als wij weer vrij kunnen beslissen, hoe wij onze volksvertegenwoordiging willen zien samengesteld. Wij moeten ook in de bedrijven, waar wij werken, mede hebben te beslissen hoe deze worden beheerd; welke producten wij hebben te helpen maken, hoeveel en waarvoor; welke rechten en plichten wij hebben; welk gedeelte van de winst ons als loon toekomt; hoe er voor onze gezondheid, voor onze oude dag en bij voorkomende ziekte en ongevallen, enz. voor ons zal worden gezorgd. Kortom in alle zaken, die ons en ons bedrijf raken, mag niet de toevallige eigenaar alléén, maar moeten wij allen met elkander een beslissing nemen.

Maar aan dat recht op medezeggenschap kunnen de geallieerde legers ons niet helpen; dat recht zullen we ons zelf moeten verschaffen.

Bij de opkomst van de arbeidersbeweging, ongeveer in het midden van de vorige eeuw, heeft een groot geleerde reeds gezegd:

„De vrijmaking van de arbeidersklasse moet het werk van de arbeidersklasse zèlf zijn."

Dat is volkomen juist! Alleen wij als arbeiders zelven kunnen en moeten voor onze algehele vrijmaking tezamen strijden. En dan natuurlijk niet in de onderverdeelde vakbonden, maar in een Eenheidsorganisatie.

De legers der vrije verenigde volken hebben voor ons de politieke vrijheid bevochten; de legers der vrije verenigde arbeiders zorgen nu voor onze economische vrijheid.

Pas dàn zijn wij werkelijk **vrij.**

De wereldconferentie van de vakbeweging.

Internationale eenheid tot stand gebracht.

Vertegenwoordigers van de vakbeweging uit alle delen van de wereld hebben van 6 t.m. 19 Februari in Londen geconfereerd en hebben voor het eerst in de geschiedenis de eenheid van practisch alle vakbonden tot stand gebracht. Bijna vijf jaren van onmenselijke oorlog zijn er nodig geweest, jaren van knechting van en strijd tegen een medogenloze vijand, om alle meningsverschillen, die voor de oorlog de eenheid in de weg stonden, uit de weg te ruimen. Op deze conferentie werden — ongeacht de politieke of godsdienstige overtuiging, ongeacht nationaliteit of ras — in een geest van internationale solidariteit en in grote eenstemmigheid besluiten genomen, die voor de verdere ontwikkeling van de vakbeweging van de grootste betekenis zijn. Door de conferentie werd over de volgende punten beraadslaagd: De ondersteuning van de verdere strijd tegen het fascisme. De verbetering van de economische positie van de arbeiders. Het formeren van een nieuwe Algemene Vakorganisatie (internationaal)

De resultaten van deze bespreking kunnen wij in de volgende punten samenvatten. De conferentie is van mening, dat de strijd tegen het fascisme onverbiddelijk dient te worden voortgezet, en nam als leiddraad de besluiten van Jalta aan en acht het nodig, dat ieder soort van fascisme met wortel en tak wordt uitgeroeid, ook in die landen, die niet als leidinggevende staten aangemerkt kunnen worden, zoals Spanje, Portugal en Argentinië. De conferentie sprak zich uit voor krachtige verbetering van sociale wetgeving, voor behoorlijke lonen, een regeling voor werkloosheid, voor 40-urige werkweek en een behoorlijke vacantie met behoud van loon. Het minimum aantal vacantie dagen is gesteld op 14 dagen, terwijl de conferentie zich duidelijk uitsprak voor inschakeling van de arbeiders in de leidingen van de bedrijven. Op deze grondslag en met dit program is de Internationale Federatie van de Vakbeweging in het leven geroepen en op deze grondslag is de internationale eenheid tot stand gekomen. Deze conferentie, die op het initiatief van de Amerikaanse C.I.O. (Comite voor Industriele Organisatie) van de Sovjet-Vakverenigingen en van de Britse Vakbeweging is tot stand gekomen, heeft naast de vertegenwoordigers van de vredelievende landen, ook de vroegere vijandelijke landen, zoals Italië en Roemenië en meer, niet van deelneming uitgesloten en besloten om ook de arbeiders van deze landen in de algemene strijd voor een betere naoorlogse wereld te betrekken. Zonder overdrijving kan men zeggen dat deze conferentie niet alleen de voorwaarde schept voor een verdere uitbreiding van de invloed van de arbeidsklasse, maar dat het een elemen-

taire voorwaarde vormt om op de op de Krimconferentie genomen besluiten t.o.v. de toekomstige vredesorganisatie, vorm en inhoud te geven. Want de toekomstige vrede en zijn organen en om die te handhaven zullen naast de vredeswil van de grote naties moeten berusten op de eenheidswil tussen de betreffende volken. Deze conferentie in Londen is daarvoor een belangrijke bijdrage en het is dan ook niet toevallig dat de op de conferentie aangewezen dagelijkse leiding de nodige stappen zal ondernemen om de stem van de internationale arbeidersklasse te laten meebeslissen op de conferentie die thans in San Francisco wordt gehouden.

In Londen is gebleken dat de mogelijkheden voor een hechte aaneensluiting van het werkende volk groot zijn en dat het mogelijk is gebleken, om de oude tegenstellingen uit de weg te ruimen. In Londen heeft men de eenheid gesmeed, in Londen is duidelijk tot uitdrukking gekomen, dat, wanneer men wil, er wegen gevonden kunnen worden om eensgezind te vechten voor een betere wereld. Wat internationaal mogelijk is, kan zeker ook nationaal gescheiden. De eenheid in ons land, tot stand gekomen in vijf jaren van harde strijd op leven en dood met de beestachtige tegenstander; deze eenheid geboren in bloed en tranen en waarvoor zo vele van onze landgenoten hun leven hebben gelaten, mag ook hier niet verloren gaan. Het tot stand komen van de Eenheidsorganisatie in ons land is daarvan het tekenende bewijs, dat de werkers van alle richtingen dit hebben begrepen. Ook hier zal, tegen alle tegenwerking in van diegene die de eenheid niet willen, dit door het Nederlandse volk toch tot stand worden gebracht. Deze eenheid zal de hoekpeiler zijn van onze herwonnen vrijheid, een hoekpeiler voor het trotse gebouw van een vakcentrale die het gehele werkende volk van Nederland zal omvatten en het herstel van onze volkskracht en opnieuw welvaart zal brengen.

De structuur der Eenheidsvakbeweging

I.

Belangstellenden voor de Eenheid op het gebied van de Vakbeweging stellen de vraag: Hoe zal de structuur van deze Eenheidsorganisatie zijn? Waar ligt het wezenlijke verschil tussen de vakorganisatie van vroeger en de Eenheidsorganisatie, die wij nu trachten te verwezenlijken?

Wij stellen ons voor deze vragen in enige artikelen in ons blad te beantwoorden.

De vroegere organisaties organiseerden de arbeiders naar hun beroep. Zij, die hetzelfde vak beoefenen, werden in één organisatie ondergebracht en vormden met elkaar een Vakbond. Zo kwam men tot een Metaalbewerkersbond, een Meubelmakersbond, een Textielarbeidersbond, een Diamantbewerkersbond, een Typografenbond en hoe al die verscheidenheden meer mochten heeten.

Deze separatie had tot gevolg, dat niet alle arbeiders, die in één bedrijf werkzaam waren, ook in één organisatie waren ondergebracht, omdat het z.g. vaktechnisch personeel geen lid van deze vakorganisatie kon worden, doch zich moest organiseren in die organisatie, die hun beroep vertegenwoordigde. In dit opzicht liggen de voorbeelden voor de hand. Zo moesten een timmerman, schilder, kantoorbediende, werktuigkundige e.a., die in de textielindustrie emplooi vonden, zich individueel organiseren in hun speciale vakorganisatie, terwijl de textielarbeiders georganiseerd waren in de Textielarbeidersbonden. Zo was het natuurlijk ook in de Metaal-industrie. De arbeiders waren in de Metaalbewerkersbond; de kantoorbedienden in de Kantoorbediendenbond; de bazen, de technici enz. weer in hun eigen beroepsbond. Daar komt nog bij dat elk dezer groepen organisaties weer onderverdeeld was in organisaties naar politiek en kerkelijk inzicht, zodat het personeel van elk bedrijf verdeeld was in vaak meer dan 20 organisaties. Welk een kracht of er van dergelijk verdeeld optreden uitging, laat zich zeer gemakkelijk begrijpen. Ieder beroep was wanhopig bezorgd om zijn eigen belangen en vocht dienovereenkomstig voor die eigen belangen, zonder rekening te houden met de belangen van de andere beroepen in hetzelfde bedrijf. Over de nadelige gevolgen, die een dergelijk politiek op de arbeidersklasse als geheel had, bekommerde men zich weinig, als de arbeidsvoorwaarden voor de eigen leden maar gunstig waren.

De Organisatie per Industrie en Bedrijf.

Niet voor bijzondere beroepen afzonderlijk binnen het kader van industrie of bedrijf, maar voor het bedrijf in zijn geheel dient de vakbeweging open te staan. Allen, die in het bedrijf werken, het gehele kantoor- en fabrieksperoneel, van den wetenschappelijk opgeleiden specialist tot den ongeschoolden arbeider, van den ploegbaas tot den leerjongen, behoren in één organisatie thuis. In de plaats van de gesepareerde vakorganisatie zal de organisatie moeten komen die per industrie of bedrijf is opgebouwd. Het geheel van bedrijven, welke dezelfde soort producten voortbrengen, moeten vervolgens in één organisatie samengevat worden. Zij, die dezelfde goederen voortbrengen en diensten verrichten, moeten samengebundeld worden in één vereniging, onverschillig of het voorwerp van deze over het gehele land verspreide bedrijvigheid nu bestaat uit mijnbouw, fabricage, transport, distributie van goederen, of het verlenen van administratieve, culturele of andere diensten.

De kernbasis van deze organisatievorm ligt in het bedrijf, dit wordt bereikt door de zelfwerkzaamheid van de werknemers in het bedrijf. Deze zelfwerkzaamheid vindt zijn uitgangspunt in de bedrijfscomité's (fabrieks-comité's). Door de arbeiders, die in het bedrijf of fabriek werkzaam zijn, wordt bij vrije candidaatstelling en verkiezing een bedrijfscomité gekozen, voor een bepaalde periode, dat met den werkgever overleg pleegt over alle zaken, die de werknemers betreffen. Hieronder vallen de juiste toepassing en naleving van de afgesloten collectieve Arbeidsovereenkomsten, alle geschillen en klachten op sociaal, economisch, hygiënisch, cultureel terrein en het gebied van de veiligheid. De samenstelling van dit bedrijfscomité dient dusdanig te zijn, dat alle groeperingen in het bedrijf hierin vertegenwoordigd zijn. Door de ondernemers der bedrijven dient aan de werknemers de gelegenheid te worden geboden het bedrijfscomité zijn werkzaamheden naar behoren te laten vervullen en binnen het kader van het bedrijf die zaken te laten regelen die voor een doelmatige uitvoering van zijn taak noodzakelijk worden geacht.

Door de ondernemers mag generlei invloed worden uitgeoefend op de samenstelling der bedrijfscomité's en in de af te sluiten arbeidsovereenkomsten moet de rechtspositie der comité-leden gewaarborgd zijn.

Met het volgen van deze gedragslijn heeft een algemene democratisering, binnen het raam der vakbeweging, plaats. De leden zullen door hun zelfwerkzaamheid meer belangstelling en vertrouwen ten toon spreiden voor hun organisatie. Zij zullen door hun rechtsstreekse verbinding in het bedrijf, waartoe zij zich met al hun moeilijkheden kunnen wenden, het grote belang direct voelen en ondergaan.

In tegenstelling met de vooroorlogse vakbeweging ligt het zwaartepunt van de organisatie niet meer bij de besturen, maar in de bedrijven bij de leden zelf.

(Gaarne stellen wij ruimte in ons blad beschikbaar om bovenstaand onderwerp, wat in ons volgend nummer zal worden vervolgd, te bediscussiëren. Het spreekt vanzelf dat deze artikelen de grondslag vormen voor onze Statuten en Reglementen, die in onze ledenvergaderingen zullen worden vastgesteld).

Onze leden aan het woord.

Het Hotelbedrijf en de Vakbeweging.

In dit artikel willen we de toestand van het bedrijf in haar geheel bezien en dan komen we reeds dadelijk tot de conclusie, dat die er niet rooskleurig uitziet. Wanneer in één bedrijf wel de algemene verarming van ons volk gevoeld wordt, dan is dit zeker in ons bedrijf het geval.

Dit is begrijpelijk, daar voor het overgrote gedeelte het Hotel-, Café- en Restaurantbedrijf een luxebedrijf is, wat vooral geldt ten opzichte van Café's, Bars en Dancings.

Door de voedselschaarste, welke door de Moffen tot hongersnood opgevoerd was geworden, was er in de Hotels en Restaurants practisch reeds lang niets meer te verkopen of het moest „zwarte waar" zijn.

Tenslotte is de algemeene toestand van het bedrijf door de laatste oorlogshandelingen of door de vernielzucht der Moffen nog slechter geworden in verband met de vele verwoeste zaken, waardoor de werkgelegenheid voor het HCR-personeel in grote mate beperkt is geworden.

Belangrijke steden in het Zuiden van ons land, zoals Roermond en Venlo, zijn onbewoonbaar; daarnaast de zeer belangrijke Veluwezoom, met Arnhem als hoofdplaats, zijn dermate getroffen, dat er lange tijd voorbij zal gaan eer van een enigszins normaal Seizoenbedrijf weer sprake zal zijn. Ook de toestand van het bedrijf aan de Noordzeebadplaatsen vertoont nog geen enkel perspectief, terwijl bekend is dat vele bekende bedrijven daar door de Duitsers in hun Atlantik-wal tot bunkers en forten zijn omgebouwd en dus practisch voor het bedrijf ongeschikt zullen blijven.

Wanneer wij dus het seizoenbedrijf bezien, moeten we constateeren dat hierin zeer zeker dit jaar voor personeel geen emplooi te vinden is.

Rest dus het Hotel- en Restaurant- en Cafébedrijf in de grote steden van ons land. Ook hierover kunnen we niet anders dan somber gestemd zijn, daar vooralsnog hier ook de voorraden aan grondstoffen, dranken, levensmiddelen en vaak zelfs ook serviesgoed, niet toereikend zijn om van een enigzins normaal bedrijfsleven te kunnen spreken.

Dit is in het kort de weinig rooskleurige balans van ons bedrijf, vooral gezien ten opzichte der werkgelegenheid.

Daaruit zal ieder werknemer uit het HCR-bedrijf de juiste conclusies weten te trekken en wel deze; dat het een zeer bittere noodzaak voor ons allen is één grote, hechte organisatie van werknemers in het HCR-bedrijf op te bouwen om hun belangen te verdedigen tegenover de werkgevers in ons bedrijf, die we hebben leren kennen als één der meest a-sociale werkgeversgroepen, welke in Nederland te vinden zijn.

Juist ons bedrijf heeft voor 1940 laten zien, dat de werknemers onmachtig zijn iets positiefs tot stand te brengen, wanneer zij niet eensgezind georganiseerd zijn. De machteloze verdeeldheid van voorheen leidde tot de meest asociale toestanden in het bedrijf en hadden de werkgevers steeds de gelegenheid de lasten op de ruggen der werknemers af te wentelen.

Juist hierin hebben de oude georganiseerde werknemers de beste lessen gehad en is het dus ook niet verwonderlijk dat juist zij het zijn, die thans met man en macht aan de opbouw der Eenheidsvakbond in het HCR-bedrijf hun beste krachten geven. Dit is ook de garantie ervoor dat wij zullen slagen, omdat wij bouwen met ervaren vakbondmensen.

De afgebroken strijd voor een collectief contract in ons bedrijf, zal thans opnieuw aan de orde gesteld moeten worden en wij zullen niet eerder mogen rusten vooraleer het HCR-bedrijf in geordende banen geleid is en een behoorlijk en eerlijk bestaan oplevert voor de werkers in dit bedrijf.

Hier dient men niet te wachten tot betere tijden, doch dient van meet af aan bij de wederopbouw van het bedrijf de koe bij de horens gevat te worden en de eis van sociale rechtvaardigheid gesteld te worden.

Daarvoor is het noodzakelijk dat de werknemers in het bedrijf zich nu zo spoedig mogelijk opgeven als lid der Eenheidsvakbeweging en niet af te wachten.

Op, kellners, koks, kamermeisjes, buffetpersoneel en allen die in ons bedrijf werkzaam zijt, meldt U aan als lid.

Verstaat Uw tijd, verstaat Uw taak.

Een kellner.

Bovenstaand Ingezonden Stuk plaatsen wij gaarne als bewijs van medeleven van onze leden.

Wij verwachten ook gaarne artikelen van leden uit andere bedrijven.

Redactie.

Eenheid in België.

Belgische vakbeweging zal zich tot één Organisatie aaneen sluiten.

Een grote overwinning voor de Belgische arbeiders zal deze maand tot stand worden gebracht. De sinds maandenlang gevoerde besprekingen tussen het Algemeen Vakverbond (A.V.V.), het Algemeen Belgisch Verbond van het Eenheidssyndicaat (A.B. V.E.S.), de „Mouvement syndical Unifie" (M.S.U.) en het Algemeen Syndicaat van de Openbare diensten (A.S.O.D.) hebben geleid tot een accoord. Deze vier grote syndicale instellingen hebben besloten op 29 April een samensmeltingscongres te houden. Op deze bijeenkomst zal de nieuwe instelling tot stand komen, die de naam zal dragen van „Algemeen Vakverbond van België."

Dus ook in België blijkt dat onder alle werkers een sterke stroming naar één Vakcentrale aanwezig was, die men thans in de practijk van een Eenheidsvakbond heeft omgezet.

Zo moet het!

„Geef me de hand, strijdmakker!"

Het gebeurde in een fabriek in de hoofdstad. Een arbeider gaf zich veel moeite voor de stichting van een werkcomité ten nutte van de Eenheidsvakbeweging. Hij ontmoette daarbij iemand, van wie hij wist, dat hij vele jaren in de arbeidersbeweging gewerkt had, iemand die nog steeds warm loopt, wanneer daarvoor op enigerlei wijze gewerkt kan worden.

Onze vriend informeerde dus, of hij mee wilde doen aan het werkcomité. „Natuurlijk", kreeg hij ten antwoord, „daar behoort ieder weldenkend mens aan mee te werken." Tijdens het onderhoud, dat nu volgde, kwam men op de politieke gezindheid terecht en de nieuw gewonnen medewerker kondigde aan: „Ik ben Sociaaldemocraat en jij?"

Onze vriend probeerde zich er af te maken met: „Dat doet hier niet ter zake, want onze godsdienstige overtuiging of onze politieke kleur hebben toch niets te maken met de Eenheidsvakbeweging".

„Nee, nee, dat wil ik weten! Mijn woord heb je, wat je ook bent ,voor de E.V.B. werken we samen! Maar ik wil daarnaast ook graag op politiek terrein van gedachten wisselen met andersdenkenden."

Het hoge woord moest er dus uit: „Ik ben communist".

De ander verschoot van kleur en riep uit:

„Allemachtig, en die heb ik nog wel zo lang en zo veel als ik kon bestreden, dat de stukken er af vlogen. Als er

felle strijd is geweest, dan was het zeker die tussen ons en de communisten."

„Moeten we nu de strijdbijl dan maar weer meteen opgraven?", informeerde de communist.

„Ben je gek, man, nu moet de eenheid tot stand komen; er is al genoeg strijd in de wereld. Geef me de hand, wij zullen het voorbeeld geven!"

Wij groeien als kool.

Gedurende de afgelopen weken zijn door ons de personelen van verschillende grote bedrijven tot een vergadering opgeroepen. Zonder uitzondering was de opkomst altijd uitstekend. Niet alleen de handarbeiders, ook de bazen en het kantoorpersoneel waren steeds geheel of gedeeltelijk aanwezig. Er heerste op alle vergaderingen steeds een uitstekende stemming en de aanwezigen bleken enthousiast voor de Eenheidsvakbeweging te zijn.

Alle aanwezigen gaven zich steeds als lid op en uit elk personeel werd steeds een commissie benoemd, die de propaganda en de actie in de bedrijven zelf ter hand hebben genomen. Honderden aanmeldingsformulieren kwamen middels deze commissie reeds bij ons binnen.

En het allerbelangrijkste is wel dat de aanmeldingen personen uit alle kringen betreffen. Zowel moderne, Rooms-Katholieke en Christelijke arbeiders als ongeorganiseerden komen tot ons

Kameraden, onze heetbegeerde Eenheid groeit! Sluit U met ons aaneen ! !

Ook gij ongeorganiseerden!

Ofschoon wij in Enschede niet minder dan acht richtingen kenden in de Vakbeweging konden in het verleden toch nog grote groepen arbeiders hun keuze niet doen. De een vond de contributie te hoog, de ander liet de strijd maar liever aan zijn mede-arbeiders over, weer anderen meenden zelf hun boontjes wel te kunnen doppen.

Maar de meesten was het aantal richtingen in de Vakbeweging te groot. Begrijpelijk. Maar hen roepen wij nu toe: Sluit U aan! Nu behoeft er geen strijd meer tegen elkander te zijn, nu kunnen we met elkander strijden. Door onze Eenheidsvakbeweging is Uw bezwaar tegen de organisatie vervallen!

Ongetwijfeld is een groot aantal der ongeorganiseerden vroeger lid geweest, maar door teleurstelling terug getreden. Ook dat is begrijpelijk! De oude Vakorganisaties konden uiteraard door hun zwakte niet altijd bereiken wat zij wilden. Maar een Eenheidsorganisatie is sterk, kan daarom wèl wat bereiken, stelt haar leden niet teleur Daar de vorm en de bouw kan zij beter optreden, omdat het zwaartepunt van de Eenheidsorganisatie niet ligt bij de Besturen, maar bij de Arbeiders zelf.

Sluit U daarom onverwijld aan!

Een goed besluit.

Ons Voorlopig Comité heeft zich met een schrijven gewend tot de besturen van alle Vakcentrales te Enschede om over samenwerking inzake de opbouw van de Eenheidsorganisatie met elkander te beraadslagen

Het plaatselijk bestuur van het N.A.S. echter heeft dit schrijven niet eens afgewacht, maar heeft onmiddellijk na de bevrijding contact met ons gezocht, waarvan het gevolg was dat het op Zaterdag 14 April een algemene vergadering met de leden heeft belegd ter bespreking van het bestuursvoorstel zich bij de Eenheidsvakbeweging aan te sluiten. Dit voorstel is door de leden met **algemene stemmen aanvaard.** De voorzitter van het P.A.S., G. J. de Jonge en de secretaris, Duin, werden in ons Voorlopig Comité opgenomen.

Goed zo, kameraden, dat was een goed besluit. De arbeiders van het N.A.S. in Enschede hebben hun taak begrepen, hebben blijk gegeven waar ze moeten staan in de komende strijd. Hopen wij dat de N.A.S.-leden in andere plaatsen hetzelfde besluit nemen en dat de confessioneel en modern georganiseerden dit voorbeeld zullen volgen.

Het blijkt ons dat inderdaad op velerlei wijzen de bovenstaande voorbeelden zijn gevolgd, want een stroom van berichten uit alle plaatsen in ons gewest zijn de getuigen van een geweldige en uitstekend geslaagde propagandaactie voor de Eenheidsvakbeweging.

Zo zijn er in Enschedé met de personelen van talrijke bedrijven vergaderingen gehouden. Al deze vergaderingen, zonder uitzondering, zijn uitstekend geslaagd. Niet alleen wat de opkomst betreft, maar ook lieten steeds alle aanwezigen zich als lid inschrijven en vormden zij Bedrijfscomité's. We ontvingen verslagen van dergelijke Bedrijfscomité's van de volgende fabrieken: De Nijverheid, Ramie Union, Roombeek, Bamshoeve, Scholten, Hardick en Seckel, Van Heek en Co., Menko, Roomweg en Brinkstraat; van de volgende groepen arbeiders: Overheidspersoneel, Spoorwegpersoneel, Van Gend en Loospersoneel, Bouwarbeiders, Grondwerkers, Metaalbewerkers; van buurtvergaderingen in Glanerbrug en Dolphia-dorp; van acties bij de firma Jannink en firma Franssen, die gedurende de Duitse bezetting op het Vliegveld grondwerk uitvoerde. Beide acties zijn met succes bekroond, dank zij het eensgezinde optreden der betrokken arbeiders.

Ook uit Almelo, Hengelo, Losser en tal van andere plaatsen ontvingen wij dergelijke berichten. In Almelo heeft zich het bestuur van de Politiek Onafhankelijke Textielarbeidersorganisatie, met ruim 200 leden, uitgesproken voor toetreding tot onze Eenheidsvakbeweging. Op Donderdag 18 Mei vindt een Ledenvergadering hierover plaats en wij twijfelen er niet aan of de leden van de P.O.T.A. zullen het voorbeeld van hun Enschedese Collega's in het N.A.S. volgen. Met talrijke andere groepen is ook reeds vergaderd en zijn Bedrijfscomité's opgericht. In Hengelo evenzo. Voorts in Vroomshoop en Vriezenveenschewijk, waar wij bovendien een actie voor loonsverhoging van veenarbeiders tot een goed einde hebben gebracht.

Wij zijn er van overtuigd dat wij van elke vergadering en van elke oprichting van een bedrijfsgroep geen verslag ontvingen. Wij doen daarom nogmaals een beroep op onze kameraden om toch vooral van elke actie een beknopt verslagje in te zenden. Al worden deze verslagen wegens gebrek aan plaatsruimte niet alle en niet geheel geplaatst, in elk geval kunnen wij ze memoreren. Wij wachten dus Uwe verslagen in aan ons Districtskantoor Oldenzaalse straat 80, Enschedé.

Uit de Pers.

Juist bij het ter perse gaan van dit nummer van „Werkend Nederland" ontvingen wij „Het Vrije Volk" van 12 Mei met een interview van de Redactie van dit blad met de N.V.V.-bestuurder D. W. v. Hattum. Wij kunnen dit artikel dus uiteraard pas in ons volgend nummer beantwoorden, maar kunnen nu reeds verklaren dat de heer Van Hattum van de ontwikkeling der Eenheidsvakbeweging in het Zuiden een **totaal foutieve indruk weergeeft.**

Ook in een reeds eerder in „Het Vrije Volk" verschenen artikel gaf Van Hattum blijk van een bijzonder gemis aan kennis van ons doel en streven om ook in Nederland

DE EENHEID VAN DE ARBEID

op te bouwen. Wij hebben dit artikel nog niet beantwoord om elke wrijving tussen de arbeiders onderling te voorkomen, maar ons antwoord ligt gereed om ook in het volgende nummer van „Werkend Nederland" te worden opgenomen. Wij verzoeken onze kameraden in het gehele district reeds nu maatregelen te nemen dat dit nummer in ruime mate onder de vroegere modern-georganiseerde arbeiders wordt verspreid.